

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2016. november 15.*

„Előzetes döntéshozatal — A foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód — 2000/78/EK irányelv — A 2. cikk (2) bekezdése és a 4. cikk (1) bekezdése — Életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés — Rendőrök Baszkföld autonóm közösségének rendőrségébe való felvételének a 35. életévüket be nem töltött pályázókra való korlátozása — A »lényeges és meghatározó szakmai követelmény« fogalma — Követett cél — Arányosság”

A C-258/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco (Baszkföld autonóm közösségének legfelsőbb bírósága, Spanyolország) a Bírósághoz 2015. június 1-jén érkezett, 2015. május 20-i határozatával terjesztett elő az előtte

Gorka Salaberria Sorondo

és

az **Academia Vasca de Policía y Emergencias**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, A. Tizzano elnökhelyettes, L. Bay Larsen, J. L. da Cruz Vilaça (előadó), Juhász E., M. Berger és A. Prechal tanácselnökök, A. Rosas, C. Toader, D. Šváby, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund és C. Vajda bírák,

főtanácsnok: P. Mengozzi,

hivatalvezető: L. Carrasco Marco tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. május 30-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- G. Salaberria Sorondo képviseletében: I. Jiménez Echevarría Procuradora, J. C. Pérez Cuesta, F.-J. González Madariaga és A. Martínez Gutierrez abogados,
- az Academia Vasca de Policía y Emergencias képviseletében J.L. Iparragirre Mujika és A. Saiz Garitaonandia abogados,

* Az eljárás nyelve: spanyol.

- a spanyol kormány képviselőjében J. García-Valdecasas Dorrego, V. Ester Casas és L. Banciella Rodríguez-Miñón, meghatalmazotti minőségben,
 - Írország képviselőjében E. Creedon, L. Williams és T. Joyce, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: D. Fennelly BL,
 - a francia kormány képviselőjében D. Colas és R. Coesme, meghatalmazotti minőségben,
 - az olasz kormány képviselőjében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítői: G. M. De Socio és de E. De Bonis avvocati dello Stato,
 - az Európai Bizottság képviselőjében N. Ruiz García és D. Martin, meghatalmazotti minőségben,
- a főtanácsnok indítványának a 2016. július 21-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv (HL 2000. L 303., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 79. o.) 2. cikke (2) bekezdésének, 4. cikke (1) bekezdésének és 6. cikke (1) bekezdése c) pontjának értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a G. Salaberria Sorondo és az Academia Vasca de Policía y Emergencias (baszkföldi rendőri és katasztrófavédelmi akadémia, Spanyolország, a továbbiakban: akadémia) között az ez utóbbi által hozott azon pályázati felhívás kibocsátására vonatkozó határozat tárgyában indult jogvitában terjesztették elő, amely a Baszkföld autonóm közösség rendőrségének rendőri álláshelyeire pályázó jelöltek számára 35 éves felső korhatárt írt elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2000/78 irányelv (18), (23) és (25) preambulumbekkezdése kimondja:
„(18) Ez az irányelv nem kívánja meg különösen a fegyveres erőktől, a rendőrségtől, a büntetés-végrehajtási vagy vészhelyzet-elhárító szolgálatoktól, hogy olyan személyeket vegyenek föl vagy foglalkoztassanak, akiknek nincsenek meg a szükséges képességeik, hogy a tőlük elvárt feladatokat elvégezzék e szolgálatok jogszabályban meghatározott működőképességének megőrzése céljából.
[...]
(23) Nagyon korlátozott körülmények között igazolható az eltérő bánásmód, ha a [...] korhoz [...] kapcsolódó jellemző valódi és meghatározó alkalmazási feltételt eredményez, amikor a cél jogos, és az alkalmazási feltétel arányos [helyesen: kapcsolódó valamely jellemző lényeges és meghatározó szakmai követelményt képez, feltéve hogy a cél jogszerű, és a követelmény arányos]. [...]

[...]

(25) Az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalma lényegi része a foglalkoztatási irányvonalakban meghatározott célok teljesítésének, és ösztönzi a munkaerő sokféleségét. Az életkorral kapcsolatos eltérő bánásmód azonban bizonyos körülmények között igazolható, és ezért külön rendelkezéseket igényelhet, amelyek a tagállamok helyzetének megfelelően különbözhetnek. Ezért elengedhetetlen a különbségtétel a főleg [helyesen: például] jogszerű foglalkoztatáspolitikai, munkaerőpiaci és szakképzési célkitűzések által igazolt eltérő bánásmód és a tiltandó, hátrányos megkülönböztetés között.”

4 A 2000/78 irányelv 1. cikke értelmében az irányelv célja a valláson, meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló, foglalkoztatás és munkavégzés során alkalmazott hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem általános kereteinek a meghatározása az egyenlő bánásmód elvének a tagállamokban történő megvalósítására tekintettel.

5 Ezen irányelv 2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ezen irányelv alkalmazásában az »egyenlő bánásmód elve« azt jelenti, hogy az 1. cikkben említett okok alapján nem szabad semmiféle közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést tenni.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában:

a) a közvetlen hátrányos megkülönböztetés akkor áll fenn, ha egy személy egy másikhoz képest kedvezőtlenebb elbánásban részesül, részesült vagy fog részesülni egy hasonló helyzetben az 1. cikkben hivatkozott okok bármelyike alapján [helyesen: akkor áll fenn, ha az 1. cikkben felsorolt okok bármelyike miatt valaki hasonló helyzetben lévő másik személynél kedvezőtlenebb bánásmódban részesül, részesült vagy fog részesülni];

[...]”

6 Az említett irányelv 3. cikke előírja:

„(1) A Közösségre átruházott hatáskörök korlátain belül ezt az irányelvet minden személyre alkalmazni kell, mind a köz-, mind a magánszféra vonatkozásában, beleértve a köztisztviselőket [helyesen: az állami szerveket] is a következőkre tekintettel:

a) a munkavállaláshoz, önálló vállalkozáshoz, a foglalkozáshoz való hozzájutás feltételei, beleértve a kiválasztási és toborzási [helyesen: felvételi] feltételeket, bármely tevékenységi ágban és a szakmai hierarchia minden szintjén, beleértve az előmenetelt is;

[...]”

7 A 2000/78 irányelv „Foglalkozási [helyesen: Szakmai] követelmények” című 4. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„A 2. cikk (1) és (2) bekezdése ellenére a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az 1. cikkben említett okokkal kapcsolatos jellemző alapján történő megkülönböztetés nem jelent hátrányos megkülönböztetést, ha az érintett foglalkozási tevékenység jellege vagy végrehajtásának feltételrendszere miatt az ilyen jellemző valódi és meghatározó foglalkozási követelményt képez [helyesen: hogy az 1. cikkben említett okokkal kapcsolatos jellemzőn alapuló eltérő bánásmód nem jelent hátrányos megkülönböztetést, ha az érintett szakmai tevékenység jellege vagy gyakorlásának feltételrendszere miatt az ilyen jellemző lényeges és meghatározó szakmai követelményt képez], feltéve hogy a cél jogszerű, és a követelmény arányos.”

- 8 A 2000/78 irányelv „Az életkoron alapuló eltérő bánásmód igazolása” című 6. cikke többek között így rendelkezik:

„(1) A 2. cikk (2) bekezdése ellenére a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az életkoron alapuló eltérő bánásmód nem jelent hátrányos megkülönböztetést, ha – a nemzeti jog keretein belül – egy törvényes cél által objektíven és észszerűen igazolt, beleértve a foglalkoztatáspolitikát, a munkaerőpiaci és a szakképzési célkitűzéseket, és ha a cél elérésének eszközei megfelelők és szükségesek [helyesen: ha – a nemzeti jog keretein belül – jogszerű céllal, többek között jogszerű foglalkoztatáspolitikai, munkaerőpiaci vagy szakképzési célokkal objektív és észszerű módon igazolható, valamint ha e cél elérésének eszközei megfelelők és szükségesek].

Az ilyen eltérő bánásmód magában foglalhatja, többek között:

[...]

- c) a felvétel maximális korhatárhoz kötését, amely a kérdéses állás képzési követelményein vagy a nyugdíjazás előtt munkaviszonyban töltött, észszerű időszakon alapul [helyesen: a felvétel felső korhatárhoz kötését az érintett álláshoz szükséges képzettség alapján, vagy észszerű szolgálati idő megkövetelését a nyugdíjba vonulás tekintetében].

[...]”

A spanyol jog

- 9 Az 1986. március 13-i Ley Orgánica 2/1986 de Fuerzas y Cuerpos de Seguridad (a rendvédelmi szervekről és testületekről szóló 2/1986. sz. alkotmányos törvény, a BOE 1986. március 14-i 63. száma) meghatározza az állami rendvédelmi szervekre és testületekre, az autonóm közösségek rendőrségeire, valamint a helyi rendőrségekre ruházott feladatokat.
- 10 E törvény 38. cikkének (1)–(3) bekezdése a következő feladatokat írja elő az autonóm közösségek rendőrségei számára:

„(1) Saját hatáskörükben:

- a) gondoskodnak az autonóm közösség szervei által kibocsátott rendelkezések és egyedi utasítások betartásáról;
- b) felügyelik és védik az autonóm közösség és hatóságai személyzetét, intézményeit, épületeit, létesítményeit és infrastruktúráit, biztosítva a létesítmények rendes működését és a szolgáltatásaikat használók biztonságát;
- c) felügyelik az autonóm közösség szabályozása alá tartozó tevékenységeket, és felderítenek minden jogellenes tevékenységet;
- d) az autonóm közösség által hozott jogi aktusok vagy rendelkezések kikényszerítése érdekében kényszerítő eszközöket alkalmaznak.

(2) Az állami rendvédelmi testületekkel és szervekkel együttműködve:

- a) gondoskodnak az állami törvények és egyéb rendelkezések betartásáról, valamint biztosítják az alapvető közszolgáltatások működését;

- b) a jelen törvény 29. cikkének (2) bekezdésében előírt részletes szabályoknak megfelelően részt vesznek a nyomozó hatóság feladatainak ellátásában;
- c) felügyelik a közterületeket, biztosítják a nyilvános rendezvényeket és fenntartják a rendet a tömegrendezvényeken.

E feladat ellátása elsődlegesen az autonóm közösségek rendőrségeinek feladata, nem sértve az állami rendvédelmi szervek és testületek beavatkozását, amikor – akár az autonóm közösség hatóságainak kérelmére, akár saját kezdeményezésükre – az illetékes állami hatóságok azt szükségesnek ítélik meg.

(3) Az állami rendvédelmi szervekkel és testületekkel folytatott egyidejű és együttes beavatkozás során:

- a) kérelemre közreműködnek a magánjellegű konfliktusok békés rendezésében;
- b) a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő részvétel révén baleset, katasztrófa vagy közveszély esetén segítséget nyújtanak a polgári védelmi tervek végrehajtásában;
- c) gondoskodnak a természet- és környezetvédelmi, a vízbázisok védelmére irányuló, a vad-, a hal- és erdővédelmi, valamint a természettel összefüggő egyéb rendelkezések betartásáról.”

11 A 2/1986. sz. alkotmányos törvénynek a helyi rendőrség feladatait megállapító 53. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A helyi rendőrség a következő feladatokat látja el:

- a) a helyi önkormányzati hatóságok védelme, épületeik és létesítményeik felügyelete és őrzése;
- b) a közlekedési szabályoknak megfelelően a városi közlekedés szabályozása és irányítása, valamint jelzésekkel való ellátása;
- c) a városokban bekövetkezett közlekedési balesetek jegyzőkönyveinek elkészítése;
- d) rendőrségi hatósági feladatok ellátása a végzéseket, határozatokat és az illetékességi területükön az önkormányzatok által elfogadott egyéb aktusokat illetően;
- e) a nyomozó hatóság feladatainak ellátásában való részvétel [...];
- f) a polgári védelmi tervek végrehajtásában a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő részvétel révén segítségnyújtás baleset, katasztrófa vagy közveszély esetén;
- g) bűnmegelőzési programok végrehajtása, valamint minden lehetséges intézkedés megtétele a bűncselekmények elkövetésének megakadályozása céljából [...];
- h) a közterületek felügyelete, valamint – erre irányuló kérelem esetén – a nyilvános rendezvények biztosítása és a tömegrendezvényeken a rend fenntartása területén az állami rendvédelmi szervekkel és testületekkel, valamint az autonóm közösségek rendőrségeivel folytatott együttműködés;
- i) kérelemre közreműködés a magánjellegű konfliktusok békés rendezésében.”

- 12 A nemzeti rendőrség állományába való felvételt illetően az 1995. április 21-i Real Decreto 614/1995 por el que se aprueba el Reglamento de los Procesos selectivos y de formación del Cuerpo Nacional de Policía (a nemzeti rendőrség állományába való felvételre és az azon belüli képzésre vonatkozó eljárásról szóló rendelet jóváhagyásáról szóló 614/1995. sz. királyi rendelet, a BOE 1995. május 18-i 118. száma) 7. cikkének b) pontja előírja, hogy a pályázók életkorának 18 és 35 év között kell lennie.
- 13 Az 1992. július 17-i Ley 4/1992 de Policía del País Vasco (a baszkföldi rendőrségről szóló 4/1992. sz. törvény, a *Boletín Oficial del País Vasco* 1992. augusztus 11-i 155. száma) 26. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az Ertzaintza [baszk autonóm rendőrség] alapvető feladata a Baszkföld autonóm közösség által gyakorolt hatáskörök keretén belül a személy- és vagyonvédelem, valamint a polgárok jogai és szabadságai szabad gyakorlásának biztosítása, továbbá a biztonságukról való gondoskodás az autonóm közösség teljes területén. E célból gyakorolja a jogrend által az állami rendvédelmi testületekre ruházott hatásköröket.”

- 14 A 4/1992. sz. törvény nyolcadik kiegészítő rendelkezése a baszk kormányra ruházza azon hatáskört, hogy „rendeletalkotás útján [meghatározza] a baszkföldi rendőrség egyes fokozataiba és csoportjaiba való felvételt kizáró egészségügyi okokat, valamint az életkorra és a testmagasságra vonatkozó követelményeket.”

- 15 Az 1994. július 19-i Decreto 315/1994 por el que se aprueba el reglamento de selección y formación de la policía del País Vasco (a baszk rendőrségbe való felvétel és képzés részletes szabályairól szóló rendelet jóváhagyásáról szóló 315/1994. sz. rendelet, a *Boletín Oficial del País Vasco* 1994. augusztus 19-i 157. száma), amelyet a 2010. április 20-i Decreto 120/2010 (120/2010 rendelet) módosított (a továbbiakban: 315/1994. sz. rendelet), 4. cikkének b) pontja a következő, életkoron alapuló feltételt állapítja meg:

„Rendőrnak az vehető fel, aki a 18. életévét betöltötte, de a 35 éves életkort nem haladja meg. A helyi rendőrség állományába való felvétel felső korhatára mindazonáltal a helyi rendőrség helyi adminisztrációjánál teljesítendő szolgálat figyelembevételével felülvizsgálható.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 16 G. Salaberria Sorondo keresetet indított a Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco (Baszkföld autonóm közösségének legfelsőbb bírósága, Spanyolország) előtt a Directora General de la Academia Vasca de Policía y Emergencias (a baszkföldi rendőri és katasztrófavédelmi akadémia főigazgatója, Spanyolország) azon pályázati felhívás különös feltételeit megállapító 2014. április 1-jei határozata ellen, amely rendőrök Baszkföld autonóm közösségének rendőrségébe való felvételre irányult (a *Boletín Oficial del País Vasco* 2014. április 1-jei 82. száma).
- 17 G. Salaberria Solondo vitatja e pályázati felhívás 2. része 1. pontja c) alpontjának jogszerűségét, amely az e pályázati eljárásban való részvételhez megköveteli, hogy a pályázók életkora 35 évnél alacsonyabb legyen. Az érintett, aki betöltötte 35. életévét, arra hivatkozik, hogy e követelmény sérti a 2000/78 irányelvet, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 20. és 21. cikkét. Különösen azt állítja, hogy az előírt korhatár nem igazolt, mivel észszerű indok nélkül korlátozza a közzolgálati tisztségekhez való hozzáférés jogát.
- 18 A kérdést előterjesztő bíróság emlékeztet arra, hogy korábban már kimondta, hogy Baszkföld autonóm közössége rendőrségének rendőri állományába való felvételre vonatkozóan előírt 32 éves felső korhatár egyaránt megfelelt az alkotmányból és a nemzeti szabályozásból, valamint a 2000/78 irányelvből eredő arányossági követelményeknek. E bíróság figyelembe vette azt, hogy a 2010. január 12-i Wolf-ítéletben

(C-229/08, EU:C:2010:3) a Bíróság úgy határozott, hogy ezen irányelv 4. cikkének (1) bekezdésével nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a középszintű tűzoltástechnikai szolgálatra történő felvételhez 30 éves legfelső korhatárt ír elő.

- 19 A kérdést előterjesztő bíróság szintén hivatkozik a 2014. november 13-i Vital Pérez ítéletre (C-416/13, EU:C:2014:2371), amelyben a Bíróság kimondta, hogy a 2000/78 irányelv 2. cikkének (2) bekezdésével, 4. cikkének (1) bekezdésével, valamint 6. cikke (1) bekezdésének c) pontjával ellentétes azon nemzeti szabályozás, amely a helyi rendőrség rendőreinek esetében a felvételi felső korhatárt 30 évben rögzíti.
- 20 Mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróság e tekintetben rámutat arra, hogy a spanyol jogrendben a helyi rendőrség rendőrei számára fenntartott feladatok különböznek az állami rendvédelmi szervek és testületek tagjai számára előírt feladatoktól. Ez utóbbi feladatok az „összevont” rendőrség számára előírt feladatoknak felelnek meg, amely rendőrségnek minden szempontból gondoskodnia kell a közrend és a polgárok biztonságának biztosításáról. Mivel Baszkföld autonóm közösségének rendőrségi állományába tartozó rendőrök feladatai nem a helyi rendőrség számára előírt feladatoknak felelnek meg, hanem az állami rendvédelmi szervek és testületek feladataira is kiterjednek, a 2014. november 13-i Vital Pérez ítélet (C-416/13, EU:C:2014:2371) nem irányadó az alapjogvita eldöntéséhez.
- 21 A kérdést előterjesztő bíróság úgy ítéli meg, hogy – az állami rendvédelmi testületek és szervek számára előírt feladatokkal összefüggő követelmények magas szintjére tekintettel – a közrend és a közbiztonság fenntartásával kapcsolatos valamennyi feladatot ellátó rendőrséghez való felvétel felső korhatárának 35 évben történő rögzítése arányosnak és észszerűnek tekinthető, és következésképpen megállapítható, hogy a 2000/78 irányelv 2. cikkének (2) bekezdésével, 4. cikkének (1) bekezdésével és 6. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethető.
- 22 Ilyen körülmények között a Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco (Baszkföld autonóm közösségének legfelsőbb bírósága) úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és az alábbi kérdést terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„Összeegyeztethető-e a [2000/78] irányelv 2. cikke (2) bekezdésének, 4. cikke (1) bekezdésének és 6. cikke (1) bekezdése c) pontjának értelmezésével a baszk autonóm rendőrségnél a rendőri álláshelyek betöltésére irányuló pályázatokon való részvétel feltételeként a 35 éves felső korhatár rögzítése?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 23 A kérdést előterjesztő bíróság kérdésével lényegében arra vár választ, hogy a 2000/78 irányelv 2. cikkének (2) bekezdését – ezen irányelv 4. cikkének (1) bekezdésével és 6. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összefüggésben – úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan, az alapügyben szereplőhöz hasonló szabályozás, amely előírja, hogy valamely rendőrség rendőri álláshelyeinek betöltésére pályázók életkora nem haladhatja meg a 35 évet.
- 24 Legelőször is azt kell megvizsgálni, hogy a szóban forgó szabályozás a 2000/78 irányelv hatálya alá tartozik-e.
- 25 E tekintetben a 315/1994. sz. rendelet 4. cikkének b) pontja – amely előírja, hogy Baszkföld autonóm közösségének rendőrségébe nem vehetők fel a 35 évnél idősebb személyek – érinti e munkavállalók felvételének feltételeit. Ennélfogva az ilyen jellegű szabályozást a 2000/78 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében a közszférában a munkavállaláshoz való hozzáférés területén szabályokat megállapító szabályozásnak kell tekinteni (lásd ebben az értelemben: 2014. november 13-i Vital Pérez ítélet, C-416/13, EU:C:2014:2371, 30. pont).
- 26 Ebből következően az olyan helyzet, mint amilyen a kérdést előterjesztő bíróság előtt lévő ügy alapjául szolgál, a 2000/78 irányelv hatálya alá tartozik.

- 27 Ezt követően emlékeztetni kell arra, hogy a 2000/78 irányelv 1. cikke értelmében az irányelv célja a többek között az életkoron alapuló, a foglalkoztatás és munkavégzés során alkalmazott hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem általános kereteinek a meghatározása az egyenlő bánásmód elvének a tagállamokban történő megvalósítására tekintettel.
- 28 A 2000/78 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése értelmében „az »egyenlő bánásmód elve« azt jelenti, hogy az [ezen irányelvnek az 1. cikkében] említett okok alapján nem szabad semmiféle közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést tenni.” Az említett irányelv 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja pontosítja, hogy a 2. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában akkor áll fenn közvetlen hátrányos megkülönböztetés, ha az említett irányelv 1. cikkében felsorolt okok bármelyike miatt valaki hasonló helyzetben lévő másik személynél kedvezőtlenebb bánásmódban részesül, részesült vagy fog részesülni.
- 29 A jelen esetben a 315/1994. sz. rendelet 4. cikkének b) pontjában előírt feltétel azt a hatást váltja ki, hogy bizonyos személyek hasonló helyzetben lévő más személyeknél kedvezőtlenebb bánásmódban részesülnek pusztán azon az alapon, hogy elmúltak 35 évesek.
- 30 E szabályozás ezért a 2000/78 irányelv 1. cikkének és 2. cikke (2) bekezdése a) pontjának együttesen értelmezett rendelkezései értelmében vett, közvetlenül az életkoron alapuló eltérő bánásmódot vezet be (lásd ebben az értelemben: 2014. november 13-i Vital Pérez ítélet, C-416/13, EU:C:2014:2371, 33. pont).
- 31 E körülmények között végül azt kell megvizsgálni, hogy lehetséges-e, hogy az ilyen eltérő bánásmód a 2000/78 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése vagy 6. cikkének (1) bekezdése alapján mégsem minősül hátrányos megkülönböztetésnek.
- 32 A 2000/78 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése konkrétan azt írja elő, hogy „a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az [ezen irányelv 1. cikkében] említett okokkal kapcsolatos jellemző alapján történő eltérő bánásmód nem jelent hátrányos megkülönböztetést, ha az érintett szakmai tevékenység jellege vagy gyakorlásának feltételrendszere miatt az ilyen jellemző lényeges és meghatározó szakmai követelményt képez, feltéve hogy a cél jogszerű, és a követelmény arányos.”
- 33 E rendelkezésből következik, hogy nem az eltérő bánásmód alapját képező oknak, hanem az ehhez az okhoz kapcsolódó jellemzőnek kell lényeges és meghatározó szakmai követelménynek minősülnie (2014. november 13-i Vital Pérez ítélet, C-416/13, EU:C:2014:2371, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 34 Márpedig a különleges fizikai képességekkel rendelkező életkorhoz kötött jellemző, és a személy- és vagyonvédelemmel, a bűncselekményt elkövető személyek elfogásával és őrzésével, illetve a megelőző járőrözéssel kapcsolatos feladatok fizikai erő alkalmazását igényelhetik (2010. január 12-i Wolf-ítélet, C-229/08, EU:C:2010:3, 41. pont; 2011. szeptember 13-i Prigge és társai ítélet, C-447/09, EU:C:2011:573, 67. pont; 2014. november 13-i Vital Pérez ítélet, C-416/13, EU:C:2014:2371, 37. és 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 35 E feladatok jellege sajátos fizikai alkalmasságot kíván meg, mivel az említett feladatok gyakorlása során a fizikai hiányosságoknak – nemcsak magukra a rendőrökre és harmadik személyekre, hanem a közrend fenntartására nézve is – súlyos következményei lehetnek (2014. november 13-i Vital Pérez ítélet, C-416/13, EU:C:2014:2371, 40. pont).
- 36 Ebből következik, hogy Baszkföld autonóm közösségének rendőrsége három, a 4/1992. sz. törvény 26. cikkének (1) bekezdésében foglalt alapvető feladata – nevezetesen a személy- és vagyonvédelem biztosítása, a személyek jogai és szabadságai szabad gyakorlásának garantálása, valamint a polgárok biztonságáról való gondoskodás – ellátásához szükséges különleges fizikai képességekkel rendelkező tekinthető az alapügyben szóban forgó szakma gyakorlása szempontjából a 2000/78 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében vett, lényeges és meghatározó szakmai követelménynek.

- 37 A 315/1994. sz. rendelettel elérni kívánt célt illetően az akadémia és a spanyol kormány azt állítja, hogy a Baszkföld autonóm közösségének rendőrségébe való felvételre vonatkozó 35 éves felső korhatár rögzítésével az említett rendelet célja e rendőrség működőképességének és megfelelő működésének garantálása annak biztosítása révén, hogy az újonnan felvett rendőrök szakmai pályafutásuk viszonylag hosszú időtartamán keresztül legyenek képesek a legnagyobb fizikai erőfeszítést megkövetelő feladatok elvégzésére.
- 38 A Bíróság ezzel kapcsolatban a 2014. november 13-i Vital Pérez ítélet 43. és 44. pontjában (C-416/13, EU:C:2014:2371) – miután megállapította, hogy a 2000/78 irányelv (18) preambulumbekzdése pontosítja, hogy az irányelv nem kívánja meg a rendőrségtől, hogy olyan személyeket vegyen fel vagy foglalkoztasson, akiknek nincsenek meg a szükséges képességeik arra, hogy a tőlük e szolgálatok működőképessége megőrzésének legitim céljából elvárt feladatokat elvégezzék – kimondta, hogy a rendőrség működőképességének és megfelelő működésének biztosítása ezen irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében jogszerű célnak minősül.
- 39 Kétségtől igaz, hogy a Bíróság ugyanezen ítélet 57. pontjában megállapította, hogy azon nemzeti szabályozás, amely az Ayuntamiento de Oviedo (oviedói önkormányzat, Spanyolország) helyi rendőrsége rendőreinek esetében a felvételi felső korhatárt 30 évben rögzíti, a 2000/78 irányelv 4. cikkének (1) bekezdésével ellentétes aránytalan követelményt támaszt.
- 40 Az autonóm közösségek rendőrségei által végzett feladatok mindazonáltal eltérnek a helyi rendőrség olyan feladataitól, amelyekről a 2014. november 13-i Vital Pérez ítélet (C-416/13, EU:C:2014:2371) alapját képező ügyben volt szó. Így emlékeztetni kell arra, hogy a 2/1986. sz. alkotmányos törvény 53. cikke értelmében a helyi rendőrség rendőreinek feladata többek között a helyi önkormányzati hatóságok védelme és épületeik őrzése, a városi közlekedés szabályozása és irányítása, valamint jelzésekkel való ellátása, továbbá rendőrségi hatósági feladatok ellátása. A 4/1992. sz. törvény 26. cikkének (1) bekezdéséből ezzel szemben az következik, hogy Baszkföld autonóm közössége rendőrségének „alapvető feladata [...] a személy- és vagyonvédelem, valamint a polgárok jogai és szabadságai szabad gyakorlásának biztosítása, továbbá a biztonságukról való gondoskodás az autonóm közösség teljes területén.”
- 41 Amint azt az akadémia a Bíróságon tartott tárgyaláson kifejtette, Baszkföld autonóm közössége rendőrségének alapkategóriájú rendőre, amely kategória számára az alapügyben szereplő pályázati eljárást meghirdették, nem adminisztratív feladatokat lát el, hanem alapvetően operatív vagy végrehajtói feladatokat, amelyek – amint azt a főtanácsnok indítványának 35. pontjában szintén megjegyezte – fizikai erő alkalmazását, valamint a feladatok nehéz, akár szélsőséges beavatkozási körülmények közötti ellátását igényelhetik. Az akadémia által adott információk szerint a kizárólag adminisztratív feladatok ellátására a személyzet tagjait olyan külön pályázati eljárások útján toborozzák, amelyek nem írják elő korhatárt.
- 42 Márpedig a Bíróság előtt az akadémia azt állította, hogy – amint az írásbeli észrevételeihez csatolt jelentésekből kitűnik – a Baszkföld autonóm közösségének rendőrségi állományába tartozó rendőrök feladatellátási képessége a 40. életévüktől kezdődően romlik, amely a fokozott erőfeszítést követő regenerálódási képesség csökkenésében, valamint abban jelenik meg, hogy alkalmatlanná válnak arra, hogy bármely más, ugyanolyan követelményszintet igénylő feladatot adott idő alatt elvégezzenek. Ugyanezen jelentések szerint továbbá az 55 évesnél idősebb rendőr már nem tekinthető úgy, mint aki teljes birtokában van a hivatása megfelelő – akár magát, akár mászt érintő veszélyhelyzet előidézése nélküli – ellátásához szükséges képességeknek.
- 43 Egyébként az akadémia rámutatott arra, hogy a Baszkföld autonóm közösségének rendőrségi állományába tartozó rendőrök 56. életévüktől az éves munkaidő jogszabályi csökkentésében, valamint az éjszakai munka és a rendőri létesítményeken kívüli járőrözési feladatok alóli felmentésben részesülnek („módosított aktív szolgálat”), és az ilyen módosításban részesülő rendőr önkéntes alapon vállalja, hogy 60 éves, vagy adott esetben 59 éves korában nyugdíjba vonul.

- 44 Végül ki kell emelni, hogy az akadémia által ismertetett adatok szerint Baszkföld autonóm közössége rendőrségének állománya 2009-ben – vagyis éppen azelőtt, hogy a 315/1994. sz. rendeletbe beiktatták az alapügyben szóban forgó korhatárt – 8000 rendőrből állt. Ebben az időpontban 59 rendőr életkora volt 60 és 65 év között, 1399 rendőre pedig 50 és 59 év között. Hozzáfűzte, hogy a 2009-es előrejelzések szerint 2018-ra 1135 rendőr lesz 60 és 65 év között, és 4660 rendőr – vagyis a rendőrök több mint fele – lesz 50 és 59 év között. 2025-ben a rendőrségi állomány több mint 50%-a lesz 55 és 65 év között. Ezen adatok tehát az említett állomány masszív elöregedését vetítik előre.
- 45 Az említett adatokra tekintettel az akadémia kiemelte az idősebb rendőrök pályázatok útján olyan fiatalabb személyi állománnyal való fokozatos felváltásának szükségességét, amely alkalmas a fizikai szempontból megterhelő feladatok ellátására. A jelen ügy e tekintetben is különbözik a 2014. november 13-i Vital Pérez ítélet (C-416/13, EU:C:2014:2371) alapjául szolgáló ügytől, amelyben – amint az említett ítélet 56. pontjából kitűnik – nem bizonyították, hogy a helyi rendőri állomány működőképességének és megfelelő működésének biztosítására irányuló cél olyan meghatározott életkorstruktúrát követel meg az állomány tagjai tekintetében, amely megkívánja, hogy kizárólag 30 év alatti rendőröket vegyenek fel.
- 46 A fenti tényezők összességéből következik, hogy Baszkföld autonóm közösségének rendőrségi állományába tartozó alapkategóriájú rendőrökre ruházott feladatok egy része fizikai szempontból megterhelő. Márpedig az akadémia arra is hivatkozik, hogy azon életkor, amelyben Baszkföld autonóm közössége rendőrségének rendőreit felveszik, meghatározza azon időtartamot, amely alatt képes lesz az ilyen feladatok ellátására. Annak a rendőrnek, akit 34 éves korában vesznek fel, körülbelül két éves képzést kell teljesítenie ahhoz, hogy legfeljebb 19 évig – vagyis amíg be nem tölti az 55. életévét – elláthassa e feladatokat. E körülmények között az idősebb korban való felvétel sértené annak lehetőségét, hogy elegendő számú rendőrt osszanak be a fizikai szempontból megerőltetőbb feladatokra. Ehhez hasonlóan az ilyen felvétel nem tenné lehetővé azt sem, hogy az így felvett rendőrök kellően hosszú ideig lehessenek bevetettek e feladatokra. Végül amint azt az akadémia kifejtette, Baszkföld autonóm közössége rendőri állományának észszerű szervezése megköveteli, hogy egyensúlyt biztosítsanak a fizikai szempontból megerőltetőbb, az idősebb rendőrök számára nem megfelelő álláshelyek száma, valamint az e szempontból kevésbé megerőltető, ez utóbbi rendőrök által betölthető álláshelyek száma között (lásd analógia útján: 2010. január 12-i Wolf-ítélet, C-229/08, EU:C:2010:3, 43. pont).
- 47 Egyebekben, amint azt a főtanácsnok indítványának 38. pontjában kifejtette, Baszkföld autonóm közösség rendőri szolgálatainak működését fenyegető hiányosságok kizárják, hogy a felvételi eljárásban a kevésbé szigorú alternatív intézkedést a szigorú állóképességi szűrővizsgák megrendezése jelentse. Baszkföld autonóm közösség rendőri szolgálata működőképességének és megfelelő működésének fenntartására irányuló cél ugyanis megköveteli, hogy a kiegyensúlyozott életkorpiramis megteremtése érdekében a különleges fizikai képességek birtoklását ne statikus módon, a felvételi eljárás vizsgái során követeljék meg, hanem dinamikus módon, figyelembe véve a rendőr által a felvételét követően szolgálatban töltendő éveket.
- 48 Ebből következik, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló szabályozás, amely Baszkföld autonóm közösség rendőrségének rendőri álláshelyeire pályázó jelöltek számára 35 éves felső korhatárt ír elő – annak fenntartásával, hogy a kérdést előterjesztő bíróság megbizonyosodik arról, hogy az akadémia által a Bíróság előtt előadott észrevételekből és a hozzá benyújtott iratokból kitűnő, a Bíróság által a fentiekben ismertetett különböző információk valóban helytállóak –, tekinthető úgy, hogy az egyfelől alkalmas az érintett rendőrség működőképességének és megfelelő működésének biztosítására irányuló cél elérésére, másfelől pedig nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- 49 Mivel az e szabályozásból eredő, életkoron alapuló eltérő bánásmód a 2000/78 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében nem minősül hátrányos megkülönböztetésnek, nem szükséges azon kérdés vizsgálata, hogy ezen irányelv 6. cikke (1) bekezdésének c) pontja alapján igazolható-e.

- 50 A fenti megfontolások összességéből következően az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2000/78 irányelv 2. cikkének (2) bekezdését – ezen irányelv 4. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben – úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan szabályozás, mint amilyen az alapügyben szerepel, azaz amely 35 éves felső korhatárt írt elő valamely rendőrség azon rendőri álláshelyeire pályázó jelöltek számára, akik az e rendőrségre ruházott operatív vagy végrehajtási feladatok összességét ellátják.

A költségekről

- 51 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

A foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv 2. cikkének (2) bekezdését – ezen irányelv 4. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben – úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan szabályozás, mint amilyen az alapügyben szerepel, azaz amely 35 éves felső korhatárt írt elő valamely rendőrség azon rendőri álláshelyeire pályázó jelöltek számára, akik az e rendőrségre ruházott operatív vagy végrehajtási feladatok összességét ellátják.

Aláírások